El centre mèdic que hi ha a la presó de Figueres registra 280 visites al dia

Les patologies tractades als reclusos són «les mateixes» que en qualsevol CAP però hi ha més prevalença de VIH i hepatitis C · La majoria de consultes corresponen a medicina de família i s'ofereixen especialitats com psiquiatria i odontologia

La directora de l´EAPP, atenent un pacient a la presó del Puig de les Basses.

El centre mèdic de la presó del Puig de les Basses de Figueres fa, de mitjana, 280 visites diàries als reclusos. Del total de 102.917 visites que han fet al llarg del 2016, la gran majoria han estat amb el metge de família i amb infermeria, però també hi ha especialitats com psiquiatria, odontologia o traumatologia.

Darrere els murs i els nombrosos controls de seguretat de la presó hi ha un veritable centre d'atenció primària que actualment assisteix una població d'uns 730 presos, tant homes com dones, que estan esperant judici o complint condemna, tot i que estan preparats per donar cobertura en un futur a un total de 800 interns.

La directora de l'Equip d'Atenció Primària Penitenciari (EAPP) de Figueres, Conxita Solé, explica que les patologies tractades als reclusos són «les mateixes» que en qualsevol centre mèdic ordinari però algunes malalties, com el VIH i l'hepatitis C, tenen més incidència. «Els pacients es fan tots els controls analítics que es podrien fer fora del centre penitenciari i reben la mateixa medicació», detalla Solé. En el cas de l'hepatitis C, el tractament amb els antivirals d'acció directa està tenint molt bon resultat, assegura la directora de l'equip. Al Puig de les Basses, la prevalença de la malaltia el setembre del 2014 era del 18,9% i el maig d'aquest any s'ha reduït fins al 10,3%. «Igual que a fora, primer reben el tractament els pacients amb patologies més greus i hi ha curacions molt altes, d'un 94-95%», concreta. Ara, queden per tractar els pacients amb patologia menys greu.

En el cas del VIH, la prevalença actual al centre penitenciari de Figueres és del 15,4%. Segons Solé, tots els pacients reben tractament i estan en càrregues virals indetectables. L'any 1988, el 40% dels presos del país tenien VIH.

La primera assistència en cas d'urgència la fan els professionals de l'EAPP. «Si no poden tractar el pres amb els recursos d'un centre d'atenció primària, el deriven a l'hospital. Es fa un trasllat, en el nostre cas l'hospital de

referència és Figueres i si la patologia és més greu i requerís, per exemple, una UCI, aniria al Trueta«, detalla la responsable. Passades 24 hores, si el pacient continua requerint estar ingressat, el traslladarien a Terrassa, a la unitat d'hospitalització penitenciària.

«Ells venen a la consulta perquè tenen necessitats de salut, el que hem de tenir molt clar és que la persona que tenim davant és un pacient, no un pres, i l'has de tractar amb tot el respecte, igual que ell a tu», diu la directora de centre mèdic de la presó. Tot i això, tenen més mesures de seguretat que un CAP ordinari.

Les visites es fan metge-pacient. El funcionari no entra dins la consulta per raons de confidencialitat, només si els professionals ho demanen de forma excepcional «per motius de seguretat», argumenta Solé. A les consultes també tenen polsadors i a la paret hi ha una alarma que poden activar en cas de necessitat. A més, hi tenen el mínim material necessari, també perquè tenen una farmàcia pròpia des d'on es dispensen els medicaments.

L'equip professionals de l'EAPP de Figueres el forma la directora, l'adjunta de direcció, set metges, nou infermers i nou auxiliars d'infermeria. Funciona com un CAP rere els murs de la presó i poden atendre pacients les 24 hores del dia els set dies de la setmana. La gran majoria de les visites que es realitzen són de medicina de família (57.403) o infermeria (43.340). Però, setmanalment o quinzenalment depenent de l'especialitat, també hi ha metges especialistes que visiten els presos. Segons les dades de l'any anterior, l'especialitat més demanada és psiquiatria, amb 834 visites, seguida d'odontologia amb 678. Altres especialistes que atenen els reclusos a la presó són traumatòlegs (193 visites), oftalmòlegs (106), cirurgians (102) o ginecòlegs (34). «Aquí dins, els pacients tenen les mateixes patologies que a fora, poden patir infarts, còlics nefrítics, les mateixes malalties», ha afirmat la directora del centre mèdic de la presó.

També es poden donar casos en què la patologia sigui incurable, aleshores s'inicia un altre procediment. Quan algun reclús té diagnosticada una malaltia incurable i es determina que pot morir en dos o tres mesos, es pot aplicar l'article 196.2 del reglament penitenciari perquè surti en llibertat per raons de salut. En cas que es denegui per qüestions jurídiques, els metges fan un seguiment del pacient i quan empitjora el traslladen a Terrassa. Des d'allà, pot ser que acabi ingressant en un sociosanitari de la xarxa ordinària si el seu estat de salut ho requereix.

Una altra de les peculiaritats en l'atenció mèdica dins la presó és atendre pacients en vaga de fam. En aquests casos, tenen un protocol a seguir. Es fa un primer control de part d'infermeria. A partir d'aquí, fan controls el tercer i cinquè dia. Des de llavors, la supervisió mèdica és diària. «El metge fa informes a partir del cinquè dia i comunica al director l'estat del pacient», detalla Solé. Si és necessari i l'estat de salut empitjora, el poden acabar traslladant a Terrassa. La directora de l'EAPP concreta que la majoria de vagues de fam duren un parell de dies i no cal derivar els presos a la unitat d'hospitalització penitenciària.

La vaga també es recull a l'historial clínic del pacient. Des de l'octubre del 2014, els EAPP estan integrats a l'Institut Català de la Salut (ICS) mentre que abans eren personal de Justícia. Segons Solé, un dels avenços és que poden traslladar la història clínica del pacient a la base de dades de la xarxa. «En el moment en què surt en llibertat, podem traspassar la informació a la plataforma mentre que abans havíem de fer un resum i donar-lo al pacient», descriu Solé.

Font del document:
http://www.diaridegirona.cat/comarques/2017/08/21/centre-medic-que-hi-ha/863111.html?utm_source=rss